

PRAWA CZŁOWIEKA I SYSTEMY ICH OCHRONY

mgr Patryk Gutierrez

29.01.2016 r.

Skarga konstytucyjna – wybrane zagadnienia

Definicja

„[...] instytucja służąca osobie fizycznej lub prawnej do ochrony na drodze szczególnego postępowania przed sądem konstytucyjnym przysługujących jej praw konstytucyjnych w przypadku ich naruszenia przez organy władzy publicznej, przy czym naruszenie to dokonane może być poprzez ich akty, a w większości krajów – również ich bezczynność.”*

*B. Banaszak, „Prawo konstytucyjne”, Warszawa 2012, str. 391

Definicja

„przysługujące jednostce w stosunku do państwa roszczenie o ochronę jej podstawowych praw w szczególnym postępowaniu przed sądem konstytucyjnym”*

*Z. Czeszejko-Sochacki, Skarga konstytucyjna w prawie polskim, „Przegląd Sejmowy” 1998, nr 1, s. 31.

KONSTYTUCJA RP

„Każdy, czyje konstytucyjne wolności lub prawa zostały naruszone, ma prawo, na zasadach określonych w ustawie, wnieść skargę do Trybunału Konstytucyjnego w sprawie zgodności z Konstytucją ustawy lub innego aktu normatywnego, na podstawie którego sąd lub organ administracji publicznej orzekł ostatecznie o jego wolnościach lub prawach albo o jego obowiązkach określonych w Konstytucji.”*

Zakres przedmiotowy

- ✓ „[...] może być wieszona tylko przeciwko aktom ogólnym, leżącym u podstaw rozstrzygnięć indywidualnych (ustawy lub inne akty normatywne)”
- ✓ Wyłączenia:
  - „akty stosowania prawa”
  - „bezczytność organów władzy publicznej”
  - „kwestionującą zaniechanie ustawodawcy”
  - „nie może zmierzać do żądania, aby orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego zastąpiło ustawodawcę pozytywnego”

*Zob. szerzej:

Prof. Mariusz Jabłoński, dr Sylwia Jarosz-Żukowska
Prawa człowieka i systemy ich ochrony. Zarys wykładu
2010 r., str. 138-139

Zakres podmiotowy

- ✓ „Prawo to przysługuje zatem „każdemu”, a więc nie jest związane z faktem posiadania obywatelstwa polskiego przez skarżącego”
- ✓ Także:
  - „cudzoziemcom”
  - „bezpaństwowcom”
  - „podmiotom zbiorowym [...]: organizacje społeczne, stowarzyszenia, spółdzielnie, związki zawodowe, partie polityczne lub inne osoby prawne prawa prywatnego.”
- ✓ Wyłączenia:
  - osoby prawne prawa publicznego
  - art. 79 ust. 2 Konstytucji („zawężenie zakresu podmiotowego skargi”)

Skutki orzeczenia wydanego w sprawie skargi konstytucyjnej

- ✓ „Orzeczenie TK [...] ma podwójny skutek: bezpośredni co do dalszego losu zakwestionowanego aktu normatywnego oraz pośredni co do losu wydanych na jego podstawie aktów normatywnych”
- ✓ „[...] orzeczenie negatywne [...] stanowi podstawę do wznowienia postępowania, uchylecia decyzji lub innego rozstrzygnięcia.”

*Zob. szerzej:

Prof. Mariusz Jabłoński, dr Sylwia Jarosz-Żukowska
Prawa człowieka i systemy ich ochrony. Zarys wykładu
2010 r., str. 143